

Bevezetés

A Politikatörténeti Intézetben folynak a *Desztalinizáció és reformok Kelet-Közép-Európában 1953–1968* című kutatási projekt munkálatai. A kutatás célja, hogy túllépjen a szokványos komparatív módszereken, az egymás mellé állított nemzeti politikatörténetek és a külkapcsolatoknak a diplomáciatörténetre redukált bemutatásán, komplex módon, összefüggéseiben és kölcsönhatásaiban vizsgálja a régióban történeteket. A feltáró munkához a legtöbb téren alapkutatásokra van szükség, ehhez nélkülözhetetlen a kutatások nemzetközi eredményeinek felhasználása, ami kapcsolatépítést és nemzetközi dialógust igényli. Egyetlen kutatóhely munkatársai nem lehetnek képesek lefedni a teljes problémahalmazt, ehhez tudományszervező munka is szükséges. A 2012 februárjában tartott nemzetközi konferencia egyik célja éppen a kapcsolatok megteremtése volt, azon túl, hogy fölmérjük, hol is tartanak a kutatások egy-egy területen. A *Múltunk* jelen száma többségében olyan tanulmányokat közöl, amelyek annak a konferenciának az előadásai alapján készültek. Az agrárszféra összehasonlító vizsgálatát három országra kiterjedve végezte el Varga Zsuzsanna, ehhez csatlakozik Dariusz Jarosz és Gregorz Miernik írása a lengyel esetről. A desztalinizációs kutatások sokrétűségét jelzi Takács Róbert tanulmánya a tömegkommunikációban lezajlott változásokról. Tavalyi konferenciákon igyekeztünk elméleti-historiográfiai áttekintést is nyerni a desztalinizáció kérdésköre megközelítésmódjairól, ezúttal Bartha Eszter tanulmánya szól hozzá a totalitarizmusproblémához. Kutatási projektünk 1968-

cal zárul, ez az év a közép-kelet-európai régióban is meghatározó jelentőségű volt. A speciális szlovákiai helyzetről és történésekről ad számot Miroslav Londak tanulmánya.

Korábban a Kádár János centenáriumaéhoz kapcsolódó két folyóiratszám, most ez a desztalinizációs összeállítás ad „ízélítőt” a kutatások eredményeiből, remélhetőleg kivívva az olvasók érdeklődését, hozzájárulva a korszakkal kapcsolatos ismeretek bővítéséhez.

Ripp Zoltán